

Filosoferen over De Ruimte

Filosoferen is leuk! Het prikkelt de geest, maakt je denken sterk en lenig en je ontwikkelt je taalvaardigheid. Op veel scholen komt het thema 'De Ruimte' weleens voorbij. Vandaar deze praktische, direct bruikbare lesopzet.

Deze les volgt de structuur van de filosofielessen zoals ik die in het artikel '[Filosoferen in de klas; hoe doe je dat?](#)' beschrijf. Daar vind je een overzichtje van de structuur en tips om te filosoferen met kinderen.

Veel plezier!

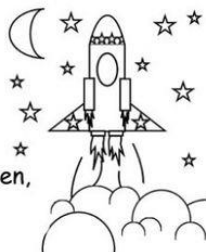

Stap 1: Denkprikkel

Afhankelijk van de leeftijd van de kinderen, kan een denkprikkel in dit geval een interview zijn met André Kuipers, een nieuwsbericht rond 'de ruimte' of een filmpje zijn van een raket die naar de ruimte wordt gestuurd, bijvoorbeeld deze: <https://www.youtube.com/watch?v=OnoNITE-CLc>

Of, met wat jongere kinderen, bijvoorbeeld een gedichtje:

Versje : Ik heb mijn raket
in de tuin gezet.
Een druk op de knop,
we stijgen op.
Momentje maan,
ik kom eraan.
En ben ik eenmaal boven,
boven op de maan,
dan doe ik voor jou
alle sterren aan!

Stap 2: Startvragen

Een paar fantasievragen om de kinderen met het thema te verbinden en aan het fantaseren te krijgen.

Startvragen zouden hier bijvoorbeeld kunnen zijn:

- 🌀 Hoe zou het zijn als we allemaal naar een andere planeet verhuizen?
- 🌀 Wat zou er gebeuren als we allemaal een ruimteschip zouden bezitten?
- 🌀 Stel dat je kon kiezen: hier op aarde wonen of in een ruimteschip, wat zou je doen?

Stap 3: Filosofische vragen

Als de kinderen een tijdje hebben gepraat over de startvragen en hebben gefantaseerd, kun je ze een filosofische vraag stellen. In stap 2 zijn de kinderen aan het fantaseren, nog niet aan het filosoferen. Dat gebeurt pas als je met z'n alleen op zoek gaat naar een antwoord op de filosofische vraag. Kies 1 filosofische vraag uit en bespreek die met de groep.

Schrijf de vraag op het bord. Bevraag de antwoorden, nodig kinderen uit om op elkaar te reageren en elkaar vragen te stellen. Filosoferen is een groepsactiviteit!

Filosofische vragen kunnen bijvoorbeeld zijn:

- 🌀 Wie is eigenaar van de ruimte?
- 🌀 Wanneer is er een goede reden om weg te gaan?
- 🌀 Hoe weet je of je voor altijd vertrekt?
- 🌀 Wat heeft een ruimtereis met vrijheid te maken?
- 🌀 Is het goed om op een andere planeet opnieuw te beginnen?
- 🌀 Word je wijzer van reizen (door de ruimte)?

Stap 4: Afsluiten

Na een tijdje filosofische nadenken, denkspielen trainen is op een gegeven moment de koek op, dat is een mooi moment om het gesprek af te sluiten. Dat kun je op verschillende manieren doen, een fijne manier is altijd om ieder kind zijn inzicht van het gesprek te laten opschrijven op een briefje en dat hardop voor te lezen. Natuurlijk kunnen de briefjes worden opgehangen in de klas.

Stap 5: (Creatieve) Verwerkingsopdracht

Een filosofisch moment leent zich heel goed voor een (creatieve) verwerkingsopdracht. Afhankelijk van je filosofische vraag, het onderwerp van het gesprek of wat eruit de groep komt, kun je bijvoorbeeld denken aan:

- 🌀 Laat kinderen hun inzicht naar aanleiding van dit gesprek opschrijven
- 🌀 Maak een tekening over jouw ideale ruimteschip
- 🌀 Maak een gedichtje over een ruimtereis

Deze les is ontworpen door Elke Wiss van de Denksmederij: bureau voor praktische filosofie en creatief denken. Op de website www.denksmederij.nl vind je meer gratis lesmateriaal en informatie over lessen en workshops, ook in de klas. Je kan ook altijd contact opnemen via post@denksmederij.nl

